

3. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). - К.: Абрис, 2002. - 742 с.
4. Заславская Т. Экономика сквозь призму социологии // Заславская Т. социетальная трансформация российского общества: деятельность-структурная концепция. – М., 2002. – С. 41–57.
5. Фатихов А. И. Финансовое поведение социальных групп населения крупного города в современном российском обществе: автореф. дис. канд. социол. наук: 22.00.04 / А. И. Фатихов. – Уфа, 2011. – 25 с.
6. Галишникова Е. В. Финансовое поведение населения: сберегать или тратить / Е. В. Галишникова // Финансовый журнал. – 2012. – № 2. – С. 133 – 140.
7. Быкова Е. Е. Характеристика инвестиционных стратегий поведения домашних хозяйств / Е. Е. Быкова // Финансы. – 2008. – № 4. – С. 91 – 95.
8. Петрушина Т. О. Социально-экономическое поведение населения Украины в условиях институциональных перемен / Т. О. Петрушина. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2008. – 544 с.
9. Єфременко Т. Фінансова поведінка населення України / Т. Єфременко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. – № 2. – С. 165–175.
10. Кізіма Т. О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку: моногр. / Т. О. Кізіма. – К.: Знання, 2010. – 431 с.
11. Кізіма Т.О. Фінансова поведінка домогосподарств: сутність, класифікація, чинники впливу / Т. О.Кізіма // Світ фінансів. – 2011. – Вип. 4. – С. 19–26.

Цокало Віктор
ст. гр. ФУПОМ-22
Тернопільський національний економічний університет
Tsokalo.Viktor@gmail.com
Науковий керівник – к. е. н., доцент Коваль С. Л

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЗАКОНОДАВЧИЙ АСПЕКТ

В сучасних умовах фінансові можливості нашої держави щодо забезпечення громадян повноцінною і безоплатною медичною допомогою обмежені. У зв'язку з цим, витрати на відновлення здоров'я покладаються, перш за все, на самих громадян. Тому науковці (З. Р. Костак, О. Г. Мордвінов, О. Б. Пономарьова, К. В. Проценко, М. Ю. Сердюк, А. О. Стовбун, О. Б. Черномаз [1–4] та ін.) актуалізують проблему розвитку медичного страхування в Україні.

Водночас важливим аспектом є вивчення законодавчих ініціатив щодо впровадження ефективного механізму медичного страхування. А вже 25 січня 2017 р. Верховна Рада України прийняла за основу проект Закону України «Про загальнообов'язкове соціальне медичне страхування в Україні» (реєстр. № 4981), поданий народними депутатами України Денісовою Л. Л., Шипком А. Ф., Розенблатом Б. С., Єфремовою І. О. та Поялковим М. А. [5].

Відповідно до цього законопроекту, загальнообов'язкове соціальне медичне страхування є видом обов'язкового страхування та спрямоване на забезпечення конституційних прав громадян на охорону здоров'я і реалізацію державних гарантій на одержання безоплатної медичної допомоги та медичне страхування.

Метою загальнообов'язкового соціального медичного страхування визначено:

1) встановлення гарантій для захисту прав громадян на отримання безоплатної медичної допомоги на засадах соціальної рівності і доступності незалежно від віку, статі, стану здоров'я;

2) забезпечення рівних прав громадян на одержання безоплатної медичної допомоги належного обсягу та якості;

3) підвищення якості надання медичної допомоги, сприяння ефективному розвитку системи охорони здоров'я та створення умов для її належного використання;

4) створення умов для розвитку ринкових відносин в системі охорони здоров'я.

Особлива роль відводиться таким принципам загальнообов'язкового соціального медичного страхування:

– законодавчого визначення умов і порядку здійснення загальнообов'язкового медичного соціального страхування;

– солідарності;

– соціальної рівності;

– субсидування;

– цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

– встановлення договірних відносин між страхувальниками, страховиками, закладами охорони здоров'я та застрахованими особами;

– конкуренції між закладами охорони здоров'я, які отримують кошти відповідно до обсягів та якості наданої медичної допомоги (медичних послуг);

– встановлення державних гарантій для реалізації застрахованими особами своїх прав на отримання безоплатної медичної допомоги;

– відповідності встановленим медико-економічним стандартам надання медичної допомоги в разі настання страхового випадку;

– відповідальності суб'єктів загальнообов'язкового соціального медичного страхування за вчинені правопорушення;

– безоплатності надання застрахованим особам медичних послуг при настанні страхового випадку в обсязі та на умовах, передбачених Програмою страхування на всій території України;

– обов'язковості сплати страхувальниками страхових внесків за договорами загальнообов'язкового соціального медичного страхування;

– встановлення державних гарантій дотримання прав застрахованих осіб на отримання медичних послуг за програмою страхування не залежно від фінансового стану страховика, з яким було укладено договір страхування;

– стійкості фінансової системи загальнообов'язкового соціального медичного страхування, що забезпечується на основі еквівалентності страхового забезпечення грошовим коштом системи загальнообов'язкового соціального медичного страхування;

– забезпечення доступності та належної якості безоплатної медичної допомоги застрахованими особами;

– паритетності представництва суб'єктів та учасників системи загальнообов'язкового соціального медичного страхування в управлінні загальнообов'язковим соціальним медичним страхуванням.

До суб'єктів системи загальнообов'язкового соціального медичного страхування відносяться: застраховані особи, страхувальники, страховики, заклади охорони здоров'я, Фонд гарантування загальнообов'язкового соціального медичного страхування.

Медичному страхуванню підлягають такі особи:

– працюючі на умовах трудового договору (контракту) громадяни, в тому числі керівники організацій, з єдиним учасником (засновником), який є керівником;

– засновники (учасники) господарських товариств (крім публічних акціонерних товариств);

– працюючі за цивільно-правовими договорами на виконання робіт (послуг), по договорах авторського замовлення, а також автори творів, які отримують виплати або іншу винагороду за договорами відчуження виключних прав на твори науки, літератури, мистецтва, видавницькими ліцензійними договорами, ліцензійними договорами на інші права;

– фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування;

– особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме: наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську)

діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності, члени фермерських господарств;

– військовослужбовці Збройних Сил України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ;

– непрацюючі пенсіонери;

– непрацюючі інваліди та інші особи, що утримуються або отримують допомогу за рахунок фондів загальнообов'язкового соціального страхування;

– діти віком до 16 років;

– учні та студенти, які навчаються на очній формі в середніх та вищих навчальних закладах;

– безробітні громадяни, зареєстровані відповідно до законодавства;

– один з батьків (опікун) при догляді за дитиною до 3-х років.

Застраховані особи мають право: безоплатно, за рахунок коштів обов'язкового соціального медичного страхування, отримувати медичну допомогу та медичні послуги в закладах охорони здоров'я України на умовах та в обсязі, визначених Програмою загальнообов'язкового соціального медичного страхування; вільного вибору лікаря для отримання первинної медичної допомоги в межах відповідної територіальної одиниці; на спеціалізовану та кваліфіковану медичну допомогу, яка за медичною доцільністю може надаватися за межами територіальної одиниці; на отримання у страховика та в Уповноваженому органі консультацій про порядок та умови надання медичної допомоги, сплати страхових внесків, використання страхових коштів, а також з інших питань загальнообов'язкового соціального медичного страхування; вільного вибору страховика відповідно до закону; брати участь в управлінні загальнообов'язковим соціальним медичним страхуванням шляхом участі у об'єднаннях застрахованих осіб особисто або через своїх представників.

Разом із цим застрахована особа зобов'язана: дотримуватися вимог законодавства України в сфері загальнообов'язкового соціального медичного страхування; піклуватись про своє здоров'я, свідомо не створювати ризику для свого здоров'я; проходити профілактичні медичні огляди та щеплення у передбачених Програмою заобов'язкового соціального медичного страхування, випадках; отримати свідоцтво про обов'язкове медичне страхування і пред'являти його при зверненні по медичну допомогу; виконувати інші обов'язки, встановлені законодавством.

Література:

1. Костак З. Р. Загальнообов'язкове соціальне медичне страхування: проблеми та перспективи розвитку / З. Р. Костак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.15. – С. 359–363.
2. Мордвінов О. Г. Проблеми і перспективи впровадження медичного страхування в Україні / О. Г. Мордвінов, М. Ю. Сердюк // Держава та регіони. – № 3 (55). – 128–133.
3. Пономарьова О. Б. Проблеми та перспективи розвитку медичного страхування в Україні / О. Б. Пономарьова, К. В. Проценко, А. О. Стовбун // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 141–145.
4. Черномаз О. Б. Проблеми і перспективи розвитку медичного страхування в Україні / О. Б. Черномаз // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. – 2015. – № 824. – С. 131–134.
5. Про загальнообов'язкове соціальне медичне страхування в Україні : проект Закону України № 4981 від 14.07.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59745.

Чорна Катерина

ст. гр. ФУПОзм-21

Тернопільський національний економічний університет

k.chorna@i.ua

Науковий керівник – к.е.н., доц. Горин В. П.

НЕТРАДИЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Період суспільно-політичних та економічних потрясінь останніх років супроводжувався різким погіршенням рівня життя населення й наростанням соціальних конфліктів. Падіння реальних доходів населення, поглиблення майнового розшарування між окремими суспільними верствами, зростання масштабів бідності актуалізують застосування різноманітних фінансових важелів та інструментів для зниження гостроти цих проблем. Найважливішим питанням при цьому є забезпечення адекватного фінансування програм та заходів протидії небажаним соціальним явищам.

Традиційно основним джерелом фінансування соціальних заходів є кошти бюджетів усіх рівнів та ресурси фондів соціального страхування. За рахунок цих джерел держава забезпечує виконання цілого спектру програм, призначених забезпечити матеріальну підтримку вразливих верств населення у складних життєвих ситуаціях. Однак, в умовах